

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **23.06.2025**.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutulan ağır hasta mahpus Mahsum YÜKSEKBAĞ'a yönelik uygulamalar, yaşam hakkı ve sağlık hakkının ihlaline neden olacak düzeye ulaşmıştır.

Mahsum YÜKSEKBAĞ'A, beyin damarlarında tespit edilen anevrizma nedeniyle Erzurum Atatürk Üniversitesi Araştırma Hastanesi tarafından 18 Haziran 2025 tarihinde anjiyo planlaması yapılmıştır. Hastane tarafından, enfeksiyon riski sebebiyle mahpusun cezaevi koğuşuna ya da tutuklu servisine alınamayacağı, tıbben normal bir serviste yatmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Ancak jandarma yetkilileri, YÜKSEKBAĞ'ın ameliyat sırasında kelepçesinin çıkarılmayacağını, ayrıca hastane servisine alınması hâlinde sürekli kelepçeli tutulacağını belirtmiştir. İnsan onuruna aykırı bu dayatma nedeniyle Mahsum YÜKSEKBAĞ, ameliyat edilememiş ve anjiyo işlemi yapılamadan cezaevine geri götürülmüştür.

Mahpus, kelepçesiz tedaviye açık rızasını cezaevi idaresine yazılı olarak bildirmiş; ancak bu dilekçeye hâlihazırda herhangi bir yanıt verilmemiştir. Cezaevi güvenliği, jandarma ve hastane yönetimi arasında uygulanan, hiçbir hukuki dayanağı bulunmayan "üçlü protokol" gerekçe gösterilerek tüm tıbbi süreç keyfi biçimde engellenmiştir. Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığı ise sürece dair hiçbir koruyucu veya denetleyici girişimde bulunmamıştır.

Bu tablo, mahpusun yaşam hakkını doğrudan tehlikeye atan ve tıbbi müdahaleyi fiilen imkânsız kılan bir güvenlikçi yaklaşımın, hukukun ve temel insan haklarının önüne geçirildiğini açıkça göstermektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. ve 8. maddeleri, Anayasa'nın 17. ve 56. maddeleri, 5275 sayılı İnfaz Kanunu'nun 72. ve 83. maddeleri ve Hasta Hakları Yönetmeliği başta olmak üzere birçok norm bu uygulamalarla ihlal edilmiştir.

Bu bağlamda:

- 1- Erzurum Dumlü 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mahsum YÜKSEKBAĞ'ın, Bakanlığınıza bağlı kolluk kuvvetlerinin tutumu nedeniyle sağlık hizmetine erişimi neden engellenmiştir?
- 2- Anjiyo işlemi planlanan bir hasta mahpusun, jandarma personelinin "ameliyat sırasında ve hastane servisinde kelepçeli kalma" dayatması nedeniyle tedavi olamaması hakkında Bakanlığınız bir inceleme başlatmış mıdır?
- 3- Jandarma yetkilileri tarafından hasta bir mahpusun tedavisinin kelepçesiz yapılmasına açık rızası olmasına rağmen, bu tedavinin engellenmesini Bakanlığınız nasıl değerlendirmektedir?
- 4- Jandarma personelinin tıbbi değerlendirmeye müdahale edecek yetkiye sahip olması, hasta mahpusların yaşam hakkını nasıl etkilemektedir? Bu alanda bir denetim veya iç teftiş yapılmakta mıdır?
- 5- Bakanlığınız, jandarma personelinin sağlık kuruluşlarında mahpuslara yönelik uygulamalarına dair bir iç denetim veya eğitim programı yürütmekte midir?
- 6- Hasta mahpusların tedavi süreçlerinin güvenlikçi yaklaşımlarla engellenmemesi için kolluk kuvvetlerine yönelik yeni bir genelge veya düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?